

ПРОГРАМ ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА

РАЗРЕД: ПРВИ

ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- пружити подршку ученику у остваривању планираних исхода учења
- омогућити боравак испуњен активностима које повољно утичу на развој ученикове цјелокупне личности
- подстицати развој његових вјештина (кроз језичко-комуникацијске, математичко-логичке, социоемоционалне, умјетничке, физичко-здравствене активности и активности по избору школе)
- подстицати развој радних навика и самосталности при учењу
- подстицати развој хигијенских навика
- подстицати развој другарских односа у групи
- подстицати развој креативности и маште код ученика
- припремати ученика за даље образовање и цјеложивотно учење

Обавезна подручја рада

1. ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА У УЧЕЊУ

2. СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ

3. АКТИВАН И ПАСИВАН ОДМОР

1. ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА У УЧЕЊУ

Општи и посебни циљеви овог подручја рада компатибилни су са циљевима наставног програма првог разреда основног васпитања и образовања.

Подршка ученицима у учењу планира се у складу са оперативним плановима наставника разредне наставе.

2. СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ

1. Математичко-логичке активности
2. Језичко-комуникацијске активности
3. Умјетничке активности
4. Социоемоционалне активности
5. Физичко-здравствене активности
6. Активности по избору школе

Садржаји и исходи слободних активности

МАТЕМАТИЧКО - ЛОГИЧКЕ АКТИВНОСТИ

ОПШТИ ЦИЉЕВИ:

- Развијање мотивације за учење и интересовања за математичко-логичке садржаје;
- Развијање упорности и истрајности у раду;
- Примјењивање стечених знања из математичко-логичких садржаја у свакодневном животу;
- Подстицање развоја сазнајних функција;
- Развијање перцепције, концентрације, пажње и мисаоних процеса.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ:

- Развијање способности уочавања, запажања и непосредног памћења;
- Развијање математичке радозналости;
- Оспособљавање ученика да уочава предмете и појаве из непосредне околине и именује их;
- Оспособљавање ученика да одређује релацијске односе у простору;
- Развијање способности уочавања скупова, формирања истих и одређивања бројности;
- Разликовање појмова тачка и линија;
- Усвајање појма броја и његове вриједности;
- Усвајање основних математичких знакова;
- Упознавање са рачунским операцијама сабирања и одузимања у оквиру прве десетице.

ТЕМА: ЛОГИЧКЕ ИГРЕ

Садржаји/Појмови	Исходи
<p style="text-align: center;">Мозгалице Дјечија енигматика</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Спајалице• Судоку• Настави низ• Избаци уљеза• Сличности и разлике• Слагалице• Игре меморије (мемори картице...)• Загонетне сличице• Лавиринт• Пузле• Танграм• Мица• Ребуси ...	<ul style="list-style-type: none">- уочава узрочно посљедичне везе- наводи кораке у рјешавању конкретних задатака- открива стратегије (олакшице) за рјешавање задатака- уочава односе између цјелине и дијелова- од понуђених дијелова креира цјелину- спаја пар тј. исти предмет, број, облик, и сл.- правилно попуни судоку са геометријским облицима или бројевима- наставља започети низ бројева, облика и сл.- проналази облик који не одговара заданом цртежу- на цртежу са више сличних облика/предмета проналази и заокружује задани облик/предмет- на основу мањих дијелова слаже задану слику- открива значење сличица- проналази пут кроз задани лавиринт- спаја одговарајуће облике- помоћу слика/бројева рјешава задани појам

ТЕМА: ДРУШТВЕНЕ ИГРЕ СА ЕЛЕМЕНТИМА МАТЕМАТИКЕ

Садржаји/Појмови	Исходи
<p style="text-align: center;">Математичке игре</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Не љути се човјече• Школица• Математички пикадо• Домине• Мала куглана• Шах• Карте и коцкице уз инструкције	<ul style="list-style-type: none">- проширује знања о бројевима и осталим математичким појмовима- успјешно изводи математичке операције сабирања и одузимања- игра друштвене/математичке игре поштујући задана правила

ТЕМА: РАЗЛИКУЈЕМО СЕ - УПОРЕДИ НАС

Садржаји/Појмови	Исходи
<p align="center">Именујемо предмете и бића</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Именуј предмет • Предмети истог облика, боје... <p align="center">Разврставање и упоређивање бића и предмета из непосредне околине - величина, дужина, ширина, висина</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Успјешно разврстај • Шта је велико, а шта мало • Упореди и одреди • „Помозимо луткама да пронађу своју одјећу“ • „Кутија сваштара“ • „Мали градитељи“ • „Чији је возић дужи“ <p align="center">Гдје су бића и предмети? испред, иза, лијево, десно, горе, доље, изнад, испод и друго</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Горе-доље • Распореди играчке (изнад - испод) • „Шта је лијево, а шта десно“ • „Испред, иза, између“ <p align="center">Израда предмета од разних материјала састављање, растављање и стварање нових цјелина</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Израда слагалице 	<ul style="list-style-type: none"> - кроз игру и разговор уочава предмете и бића из непосредне околине - посматра предмете из непосредне околине, те наводи њихов облик, боју, величину, материјал од којег су направљени и сл. - класификује предмете према заједничким особинама (облик, боја, величина, материјал и сл.) - уочава и именује заједничке карактеристике предмета и бића из непосредне околине - упоређује бића и предмете из непосредне околине (мало-мање-најмање; велико-веће највеће; кратко-дугачко; ниско-високо; уско-уже-најуже; танко-тање-најтање) - именује, објашњава односе међу бићима и предметима из непосредне околине (испред, иза, горе, доље, лијево, десно и друго) - демонстрира и/или на цртежу приказује односе међу бићима и предметима из непосредне околине (испред, иза, горе, доље, лијево, десно и друго) - уочава и именује дијелове из којих је састављен одређени предмет - раставља (на дијелове) и саставља дидактички материјал и предмете из непосредне околине - комбинује различите материјале (папир, дрво, метал...) и ствара нови предмет дводимензионалног или тродимензионалног облика - разликује основни и изведени облик - самостално израђује слагалицу или други задани предмет

ТЕМА: ДУЖИНА БЕЗ ШИРИНЕ	
Садржаји/Појмови	Исходи
<p style="text-align: center;">Линије и тачка</p> <p style="text-align: center;">Проналажење, показивање и цртање: отворене и затворене, праве и криве линије</p> <p style="text-align: center;">Уочавање и спајање тачака</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Тачка по тачка линија права • Прати стрелицу да добијеш линију • Доцртај... • Споји тачкице • Украшавамо цртеж линијама (јаје, лептир, ваза...) • Најдужи/најкраћи пут • „Чича Глиша“ <p style="text-align: center;">Унутрашњост и спољашњост</p> <p style="text-align: center;">У (кутији...) и изван (кутије...)</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Гдје је... • Гдје се он сакрио 	<ul style="list-style-type: none"> - разликује и именује праву и криву линију, отворену и затворену линију на цртежу и на предметима у непосредној околини - црта криву линију слободном руком - црта праве линије помоћу лењира - помоћу разних предмета из непосредне околине представља праву, криву, отворену и затворену линију - графички приказује тачку у складу са захтјевом - спајајући тачке црта различите линије - формира разне облике спајањем тачака - разликује и именује појмове унутрашњост и спољашњост - на цртежима и уз помоћ предмета и бића из непосредне околине показује унутрашњост и спољашњост
ТЕМА: СКУПОВИ	
Садржаји/Појмови	Исходи
<p style="text-align: center;">Именовање и формирање скупова</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Формирамо скуп • Именујемо скуп • „Скупови у природи“ • „Весели воз“ <p style="text-align: center;">Упоредивање скупова</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Пронађи исти скуп • Шта коме припада (придружујемо елементе) • Откриј и нацртај шта недостаје у скупу • „Путујемо, путујемо“ 	<ul style="list-style-type: none"> - разликује и именује скупове - формира скупове истог или различитог броја елемената помоћу предмета из непосредне околине - формира скупове на основу неког својства (боја, облик, величина...) - црта скупове - врши упоређивање скупова по различитим критеријумима (количина, бројност, својства елемената) - врши упоређивање скупова тако што чланове једног скупа придружује члановима другог скупа - одређује колико скуп има чланова

ТЕМА: БРОЈИМО, УПОРЕЂУЈЕМО, САБИРАМО И ОДУЗИМАМО

Садржаји/Појмови	Исходи
<p>Бројимо, пишемо и читамо бројеве до 10</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Брзо реци број (вриједност броја) • Обликујемо или оживљавамо бројеве • Читамо бројеве • Пишемо бројеве • „Бројеви трче“ • „Живи низ бројева“ • „Степенице“ • „Издвој исто толико“ • „Игра парним сликама“ • „Поиграјмо се бројевима“ • „Аритметички домино“ • „Стој, ако знаш, назад број“ <p>Веће, мање или једнако (>, <, =)</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Чег а има више • Бубамара домине • „Ко има већи или мањи број“ <p>Сабирајмо и одузимајмо до 10</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Израчунај и обој • Колико има укупно • „Колико има у другој руци“ • „Трка са математичким препрекама“ • „Састави и број“ • „Игра са преградама“ <p>Бројевна права</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Уочавамо бројевну праву • Представљамо бројевну праву помоћу предмета из непосредне околине • „Редамо“ бројеве на бројевну праву • Гдје је моје мјесто 	<ul style="list-style-type: none"> - именује, разликује, уочава и правилно обликује и записује бројеве прве десетице - броји напријед и назад унутар прве десетице - одређује позицију броја у бројевном низу - правилно одређује број испред или иза заданог броја - исказује количину предмета и бића из непосредне околине до 10 - разликује и именује бројеве до 10 и 0 - помоћу разних предмета моделује бројеве до 10 и 0 - маштовитим цртежом представља бројеве до 10 и 0 - самостално чита и пише бројеве до 10 и 0 - помоћу предмета из непосредне околине и дидактичког материјала представља бројност датог броја <ul style="list-style-type: none"> - именује и разликује знакове/симболе (>, <, =) - знакове/симболе (>, <, =) користи при упоређивању количине - помоћу знакова/симбола (>, <, =) врши упоређивање бројева до 10 <ul style="list-style-type: none"> - успјешно изводи рачунске операције сабирања и одузимања помоћу дидактичког материјала и предмета из непосредне околине, у оквиру прве десетице - именује, разликује и правилно употребљава математичке знакове за рачунске операције сабирања и одузимања (+, -, =) - изводи рачунске операције сабирања и одузимања у складу са могућностима <ul style="list-style-type: none"> - на бројевној правој, која је представљена цртежом или израђена од предмета из непосредне околине (канап), реда бројеве по величини од најмањег до највећег

ЈЕЗИЧКО - КОМУНИКАЦИЈСКЕ АКТИВНОСТИ

ОПШТИ ЦИЉЕВИ:

- Цјеловит развој дјечијих потенцијала кроз кориштење различитих форми комуникације, развој говорно-језичких вјештина и стицање способности за почетно описмењавање;
- Развијање љубави према матерњем језику, читању и правилном изражавању у језичкој комуникацији;
- Развијање интересовања и љубави према књижевним дјелима, као и оспособљавање за доживљавање, разумијевање и анализу књижевних дјела, као и драмских, филмских и других умјетничких остварења из домаће и свјетске баштине.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ:

- Увјежбавање и оспособљавање за писмено и усмено изражавање краћим и потпуним реченицама;
- Увјежбавање правилног изговора гласова и примјењивање основних норми из културе говорне комуникације;
- Развијање културе активног слушаоца и вјештог говорника;
- Развијање фонемске перцепције, уочавања и разликовања гласа, слова, ријечи, реченице;
- Његовање књижевног језика у говору и писању;
- Постепено и системски богаћење рјечника;
- Упознавање са краћим књижевним формама;
- Развијање читалачких навика, његовање љубави према читању и књижевном дјелу;
- Препознавање и писање штампаних слова ћирилице, ријечи и реченица;
- Увјежбавање читања у складу са индивидуалним могућностима;
- Усвајање и увјежбавање знања кроз игру;
- Активно учешће у јавним наступима, драматизацијама и другим сценским извођењима.

ТЕМА: ПРИЧАМ ТИ ПРИЧУ

Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none"> • Ми слику, ви причу • Препричавање на основу питања • Послушај па препричај (препричавање краћих текстова) • Разговори о доживљајима, догађајима на одређену тему Доживио сам нешто: смијешно, необично... • Описивање бића и предмета, појава Мој кућни љубимац Мој најбољи друг, другарица Моја мајка, отац, сестра, бака... аутић, лутка... Игра – погоди по опису Игре асоцијација • Маштаоница Осмишљавање и причање занимљивих прича и пјесама Нелогичне приче Замисли да си... Путujemo у... Игре риме (осмишљамо стихове пјесме, одговори стихом) Замисли и одговори духовито (нпр. шта би било када би оловке 	<ul style="list-style-type: none"> - исприча причу на основу низа слика или једне слике - усмено препричава причу на основу детаљних питања - самостално или уз помоћ преприча текст који је слушао - самостално прича доживљај - прича различите догађаје из непосредне околине - описује бића и предмете - упоређује особине бића и предмета - на основу описа препознаје бића, предмете и појаве - проналази тачан одговор на основу асоцијација - слободно прича на основу маште - описује замишљени ток радње - даје наслов причи - активно учествује у разговору поштујући културу говора - на креативан начин проналази ријечи које се римују - осмишљава стихове и одговара стихом на задану ријеч

<p>проговориле, клупа проходила?...) „Дај смисао причи“</p>	
ТЕМА: ГОВОРИ ПРАВИЛНО	
Садржаји/Појмови	Исходи
<p style="text-align: center;">Лијеп и правилан изговор</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Слушање и препознавање гласове у ријечи • Звуконе језичке игре за увјежбавање правилног изговора – могући примјери: брзалице, бројалице, разбрајалице, стиховни текстови ... • Ја кажем нечујно, ти кажеш гласно • Ја ријеч, ти реченицу • Кажи супротну ријеч • „Тражење питања на задану ријеч“ • „Допуни ријеч“ • „Глуви телефон“ • Игра „На слово, на слово“ • „Каладонт“ • „Ријеч на основу два гласа“ • „Погријешо сам, исправи ме“ • „Ухвати ријеч“ 	<ul style="list-style-type: none"> - јасно и разумљиво изговара гласове - пажљиво слуша, издваја тражени појам у понуђеном вербалном материјалу - одреди мјесто, број и редослијед гласова у ријечима - правилно изговара брзалице, бројалице, разбрајалице пазећи на интонацију и артикулацију - прилагођава интонацију и темпо свог говора различитим ситуацијама - тачно одговара на питања и задатке - идентификује и наведе супротну ријеч од задане ријечи - изговара ријечи на задани глас/гласове - уочава грешке у говору - на задану ријеч формира реченицу
ТЕМА: ЧИТАМО И ПИШЕМО	
Садржаји/Појмови	Исходи
<p style="text-align: center;">Вјежбе за развој fine моторике и графомоторике</p> <p>(Разне игре са ситним предметима – низалице, макароне, дугмићи...играмо се пластелином, тијестом... сијечи, исијечи, бојанке, повезивање тачкица, допуњавање слиједа, писање елемената слова)</p> <p style="text-align: center;">Моделовање и израђивање слова од разних материјала, оживљавање слова</p> <p style="text-align: center;">Састављање и писање слова, ријечи и реченица</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Слагање картица са слоговима • Састављање ријечи по узору • Састављање реченица од понуђених ријечи • Напиши што више ријечи на слово... • Допуњавање реченица • Укрштенице, ребуси 	<ul style="list-style-type: none"> - правилно изводи моторичке и графомоторичке вјежбе - правилно држи оловку - успјешно рукује различитим предметима, материјалима, прибором за рад - боји унутар задане линије - уочава елементе слова и пише их правилно и у предвиђеном простору - препознаје, именује и пише штампана слова ћирилице - моделује, обликује, израђује, илуструје... штампана слова ћирилице - саставља ријечи уз помоћ словарице, картица са слоговима и сл. - именује почетно/завршно слово/глас задане ријечи - наведе/напише ријеч на одређено слово - саставља ријечи од заданих слова - саставља реченице на основу понуђених ријечи - правилно преписује краћи текст пазећи на уредност - успјешно рјешава укрштенице, ребусе - у другим ријечима или групи слова пронађе скривену ријеч

<ul style="list-style-type: none"> • Реченице које су доживјеле „земљотрес“ (реченице са погрешним редослиједом ријечи у реченици) • Ја слику ти ријеч • „Скривене ријечи“ • „Пиши тијелом“ (пано сјенки) • „Нађи задано слово у тексту“ • „Почетно и завршно слово“ • Игра „Азбука“ • „Уланчавање“ Слово по слово – ријеч Ријеч по ријеч – реченица <p>Читање штампаних слова ћирилице, ријечи, реченица и краћих текстова</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Извуци из шешира/кутије па прочитај (слог, ријеч) 	<ul style="list-style-type: none"> - правилно допуни реченицу - лијепо и уредно пише у складу са својим могућностима - правилно распореди ред ријечи у реченици - у складу са својим могућностима чита краће ријечи и текстове, те разумије прочитано
ТЕМА: КЛУБ ЧИТАЛАЦА	
Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none"> • Народне приче • Пјесме • Бајке • Басне • Пословице, брзалице, загонетке, питалице • Разни текстови из дјечијих часописа <i>(Бирати књижевна дјела прилагођена узрасту која се не обрађују на редовној настави)</i> • Стваралачко слушање <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <p>Измијени дио приче избацио бих из приче... позвао бих у причу... промијенио бих крај приче...</p> <p>Препознај бајку/басну/причу/пјесму: по једној реченици по дијелу текста по стиху или стиховима</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обиљежавање значајних датума: Свјетски дан матерњег језика Свјетски дан поезије 	<ul style="list-style-type: none"> - пажљиво слуша читаоца - укратко препричава прочитани текст - наводи и описује основне особине ликова - идентификује главне и споредне ликове у књижевним дјелима - одговара на питања која се односе на прочитани текст - описује како се осјећао док је слушао књижевно дјело - у интеракцији са вршњацима и водитељем открива поруку текста - разликује књижевна дјела - препозна и даје тачан одговор на загонетке/питалице - рецитије стихове - на креативан и маштовит начин измијени причу - препознаје и именује бајку, басну, причу, пјесму на основу реченице, дијела текста, стихова... - активно учествује у радионичким активностима и манифестацијама

ТЕМА: ЈА КАО ГЛУМАЦ

Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none"> • Луткарске представе • Драматизација приче/басне/бајке • Ситуацијске драматизације и игракази • Имитације • Филмови за дјecu • Обиљежавање значајних датума: Свјетски дан позоришта 	<ul style="list-style-type: none"> - изводи луткарске представе/драматизације текста/ имитације на задану тему - демонстрира одређене улоге - пажљиво слуша/посматра различите сценске изведбе - пажљиво гледа анимиране филмове, игране и документарне филмове и може да их преприча - израђује лутке и користи их у луткарским представама - активно учествује у припреми и реализацији школске приредбе - активно учествује у радионичким активностима

УМЈЕТНИЧКЕ АКТИВНОСТИ**ОПШТИ ЦИЉЕВИ:**

- Подстицање цјелокупног развоја дјечијих потенцијала кроз ликовно, музичко и друге видове стваралаштва;
- Развијање основних способности, вјештина и интересовања за различите форме ликовног изражавања: цртање, вајање, сликање употребом различитих техника и материјала;
- Упознавање основа музичке писмености и сценске умјетности, те развијање интересовања за различите видове музичког и сценског извођења;
- Његовање љубави према умјетничким вриједностима традиције и културе српског народа и других народа и народности који живе у Републици Српској.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ:

- Упознавање материјала и техника ликовног стваралаштва;
- Изражавање емоција кроз ликовно и музичко изражавање;
- Стицање вјештина изражавања кроз покрет, плес и народна кола;
- Оспособљавање да активно слуша и препознаје музичка дјела;
- Подстицање на активно учествовање у извођењу драмских дјела;
- Развијање уредности при раду и осјећаја за лијепу;
- Развијање критичности и самокритичности;
- Утврђивање значаја и улоге културно-историјског наслеђења, традиције и обичаја у обликовању властитог идентитета;
- Развијање одговорног односа према себи, окружењу и културном наслеђењу;
- Усвајање и увјежбавање знања кроз игру.

ТЕМА: ЛИКОВНЕ И КРЕАТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Садржаји/Појмови	Исходи
<p>Примјена различитих техника и материјала (темпере, колаж, креда, оловка, бојице, угљен, воштане боје, пластелин, глинамол, фломастери, глина, тијесто, кинетички пијесак, разни природни материјали, рециклажни материјали...)</p>	

<p><i>могуће активности и мотиви у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Илустрација књижевних дјела (бајке, басне, пјесме ...) • Илустрација омиљеног лика (замишљеног, из породице, књижевног текста, историјске личности...) • Моделовање и обликовање (бића и предмета и сл.) • Мозаик (лик, предмети...) • Отискивање (лишће, кромпир, јабука, спужва, шака, прсти...) • Радионице на разне теме (празници, вјерски празници, годишња доба, музички инструменти...) • Израда костима и маски • Израда паноа на различите теме (Дјечија права и обавезе, правила понашања у продуженом боравку, годишња доба...) • Израда плаката (најава за школску приредбу, балет, ваљар, изложбу, представу, базар) • Изложбе 	<ul style="list-style-type: none"> - цртежом представи књижевно дјело и омиљеног лика - обликује од пластелина, глине, глиномала... задане облике - израђује ликовне радове уз помоћ природних материјала (рижа, пасуљ, житарице, каменчићи, слама...) - ствара композиције обликовањем различитих материјала - мозаиком представи задани мотив - ликовно се изрази отискивањем различитих облика - изради рад уз помоћ печата или других рељефних предмета (отискивање) - активно учествује у радионичким активностима и креативно се изражава - изради костим и маску на задану тему - активно учествује у групним активностима приликом израде паноа и плаката на различите теме - исказе креативност, уредност и прецизност у раду - правилно користи различите материјале - врши процјену свог, туђег и заједничког рада
---	--

ТЕМА: МУЗИКА, ПЛЕС И ГЛУМА

Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none"> • Слушање музике (музика познатих свјетских композитора, дјечије пјесме, музика различитих крајева...) • Пјевање дјечијих пјесама • Рецитовање пјесама (дјечије пјесме познатих дјечијих пјесника ...) • Моја драмска тачка • Осмишљавање и извођење ритмичких покрета • Познати плесови (Валцер, Румба, Танго...) и дјечије кореографије (Пачији плес, Хоки-Поки...) 	<ul style="list-style-type: none"> - пажљиво слуша музичку композицију - препознаје и разликује музичку композицију - самостално и хорски пјева пјесме по слуху - експериментише звуцима и ритмовима помоћу Орфовог инструментарија - изражајно рецитује пјесме - креативно се изрази кроз плес и глуму - прати мелодије одговарајућим покретима и/или плесом - описује доживљај композиције - правилно изводи плесне кораке

ТЕМА: ОБИЧАЈИ И ТРАДИЦИЈА

Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none">• Вјерски празници• Свети Сава – школска слава (химна, лик и дјело...)• Ми веземо, плетемо (Змијањски вез, гоблен и сл.)• Фолклор (ношња, игра свог краја, употребни предмети)• Традиционални инструменти (фрула, тамбура, бубањ, свирала, труба од љескове коре...)	<ul style="list-style-type: none">- објашњава појмове традиција и обичаји- именује вјерске празнике народа који живе у Републици Српској- наводи обичаје везане за вјерске празнике- демонстрира обичаје везане за породична славља- наводи специфичности из живота и дјела Светог Саве- препознаје и изводи Химну Светом Сави- игра народну игру свог краја- црта и шематски приказује мотиве народне ношње- израђује једноставне ручне радове- именује и описује намјену различитих предмета (опанак, чутура, вретено, преслица...)- звучно и визуелно препознаје традиционалне инструменте свог завичаја и Републике Српске

СОЦИОЕМОЦИОНАЛНЕ АКТИВНОСТИ

ОПШТИ ЦИЉЕВИ

- Цјеловит развој дјечијег потенцијала, социјалних, емоционалних и радно-акционих компетенција ученика;
- Развијање основних животних вјештина;
- Оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено мјесто у њему;
- Развијање способности и вјештина дјеловања и понашања у складу са друштвеним, културним и породичним вриједностима.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

- Препознавање и схватање узрочно-последичних веза и односа;
- Оспособљавање за спознају сопствене личности, карактеристика, способности, могућности, потреба, интересовања, као и јачање самопоуздања;
- Подстицање и развијање друштвено прихватљивих норми понашања, правилног односа према другима, интеракције са другима, показивања кооперативности и заједничког дјеловања;
- Упознавање ученика са дјечијим правима и обавезама;
- Подстицање дјеловања у складу са демократским принципима, уважавајући и прихватајући различитости;
- Подстицање ученика да препознају своје емоције и адекватно их испољавају у различитим животним ситуацијама, те развијање способности за препознавање и уважавање емотивних стања других људи;
- Развијање еколошке свијести, као и препознавање важности природе и уважавање природе као простора за живот и рад људи;
- Оспособљавање ученика за адекватно учествовање у саобраћају;
- Развијање и његовање основних људских вриједности.

ТЕМА: КО САМ ЈА?	
Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none"> • Слика о себи • Ја и како ме други виде • Свако је нешто посебно • Ја у огледалу • Моје могућности • Кад порастем... 	<ul style="list-style-type: none"> - наводи особине које карактеришу његову личност - без љутње саслуша мишљење других људи о њему - уочава да се свака особа/дијете разликује како по физичким, тако и по карактерним особинама - наводи своје јаке и слабе стране - објашњава своја интересовања, хобије, омиљене игре - наводи занимање којим жели да се бави и образложи избор жељеног занимања
ТЕМА: ДРУГАРСТВО И КОМУНИКАЦИЈА СА ДРУГИМА	
Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none"> • Упознајмо се! (међусобно упознавање кроз игру - интересовања, навике, омиљене игре, играчке) • Мој најбољи/а друг/другарица из продуженог боравка • Стабло драгих људи • Мој омиљени јунак из приче, бајке, цртаног филма... • Сарадња, међусобна помоћ и дијелење • Заједништво • Међусобно повјерење • Приватност • Тајне 	<ul style="list-style-type: none"> - представи се другарима кроз различите аспекте - именује најбољег друга/другарицу и објасни зашто му је он/она најбољи друг/другарица - опише најбољег друга/другарицу тј. наведе његове особине - израђује стабло драгих људи - представља другима и описује свог омиљеног јунака из приче, бајке, цртаног филма или филма - описује ситуације када је сам, својим понашањем, показао оне вриједности које цијени код својих омиљених јунака - наводи, описује и демонстрира примјере помагања и дијелења - дијели школски прибор, ужину... са другима - помаже другима у извршавању задатака - описује осјећај задовољства због успјешно завршеног заједничког посла - учествује у заједничким активностима и наводи значај заједничког рада - објашњава појам и важност повјерења и наводи друга/другарицу у којег/коју има повјерење - наводи како треба да се понаша да би задобио/ла нечије повјерење - објашњава појам приватности, значај приватности и зашто је важно поштовати нечију приватност - објашњава појам тајне и препознаје потенцијално опасну тајну - уочава и наводи разлике између насилне и ненасилне комуникације - наводи важност пажљивог слушања саговорника - демонстрира облике лијепог понашања - мирно рјешава сукобе, помаже и уважава друге ученике - показује самоконтролу у понашању

<ul style="list-style-type: none"> • Комуникација, комуникација – сложена занимација • Односи међу ученицима: <ul style="list-style-type: none"> - Конфликти међу ученицима и како их ријешити - Како да справљамо, а да се не посвађамо? - Посредовање у сукобу између другара 	<ul style="list-style-type: none"> - описује шта је довело до сукоба - примијени вјештину ненасилне комуникације у рјешавању сукоба и вршњачком посредовању - препознаје и наводи осјећања и потребе учесника у сукобу - предлаже примјере рјешавања сукоба - води рачуна о осјећањима и потребама других - адекватно реагује на провокације - уочава да је за узајамно разумијевање важно поштовање и пажљиво слушање саговорника
---	---

ТЕМА: ЈА У ШКОЛИ

Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none"> • Правила понашања: <ul style="list-style-type: none"> - у продуженом боравку - у школском дворишту • Обавезе и одговорности у школи • Школа какву желим 	<ul style="list-style-type: none"> - договара правила понашања и понаша се у складу с њима - поштује етички кодекс - именује своје обавезе и одговорности у школи - поштује и пази на туђу и заједничку имовину - води бригу о уредности и безбједности заједничке имовине - изражава своје задовољство/незадовољство условима, појавама, личним и туђим поступцима у школи - наводи приједлоге активности како би школа била што пријатније мјесто - активно учествује у активностима усмјереним на унапређење услова за боравак у школи

ТЕМА: ПОРОДИЦА

Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none"> • Породица и родбина • Моји преци • Породично стабло • Подјела послова у породици (улоге, задужења) • Обиљежавање значајних датума: Међународни дан породице 	<ul style="list-style-type: none"> - разликује појмове породица и родбина - разликује појмове бака, прабака, чукумбака, дјед, прајед, чукундјед и објасни њихове међусобне односе и породичне улоге - илуструје и објасни своје породично стабло - објашњава улоге и задужења чланова своје породице - учествује у радионичким активностима

ТЕМА: ДЈЕЧИЈА ПРАВА

Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none">• Различити смо, али су нам права иста:<ul style="list-style-type: none">- Дјечија права• Моје одговорности и обавезе• Обиљежавање значајних датума:<ul style="list-style-type: none">- Дан дјетета- Дјечија недјеља	<ul style="list-style-type: none">- наводи/илустративно приказује основна дјечија права- објашњава важност поштовања права дјете без обзира на различитости (социјалне, етничке, културне, интелектуалне, физичке итд.)- објашњава појам одговорности и обавеза- наводи примјере одговорног понашања учестује у активностима поводом обиљежавања Дјечије недјеље и Дана дјетета

ТЕМА: ЕМОЦИЈЕ

Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none">• Туга/радост• Страх• Поносим се/Стидим се• Емпатија• Ја и љубав• Љубомора• Мој бијес• Изражавање емоција на прихватљив начин• Имам проблем, шта ћу сад?• Психосоцијална помоћ, коме се можемо обратити (сарадања са стручном службом школе)	<ul style="list-style-type: none">- описује како се осјећа- наводи ситуације које га чине срећним- наводи ситуације због којих је тужан- подијели са другима своје страхове и спозна начине превазилажења осјећаја страха- наводи ситуације у којима је био поносан због поступка којим је учинио добро дјело- описује ситуације у којима је осјећао стид и спозна начине превазилажења осјећања стида- исказује способност саосјећања и разумијевања за друге (за сиромашне, болесне, људе у невољи, људе који имају проблем, животиње...)- разговара о љубави према различитим особама из свог живота и начинима показивања исте- препознаје и адекватно реагује на осјећај љубоморе- препознаје и адекватно реагује на осјећај бијеса- описује ситуације које у њему изазивају бијес- препознаје осјећање бијеса код других на основу вербалне и невербалне комуникације- наводи различите начине и технике рјешавања проблема- адекватно реагује у ситуацијама које доживљава као неуспјех- изражава своја осјећања на прихватљив начин водећи рачуна да не повриједи друге особе- правилно реагује на провокације- адекватно прихвата и реагује на критику- зна коме се може обратити за помоћ уколико има проблем

ТЕМА: ЕКОЛОГИЈА

Садржаји/Појмови	Исходи
<p>Заштита околине / Наша улога у очувању околине</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Еколошке заповијести • Рециклирај, не фолирај! • Љубав према природи • Еко акција: уређујемо двориште школе • Истраживачке активности у природи • Истражујемо занимљивости о животној средини • Обиљежавање значајних датума: Дан вода Дан планете Земље Дан без аутомобила 	<ul style="list-style-type: none"> - наводи и објашњава начине заштите животне средине - описује начине одлагања различитих врста отпада - осмишљава слогане и паролe који промовишу еколошке принципе - објашњава појам и значај рециклаже - наводи материјале који се могу рециклирати - правилно разврстава материјале за рециклажу - наводи важност бриге о природи и њеном утицају на живот свих живих бића - именује поступке којима можемо показати правилан однос према природи - активно учествује у уређењу школског дворишта - учествује и иницира активности у природи - истражује различите занимљивости о животној средини - учествује у радионичким активностима - иницира и организује различите еко акције

ТЕМА: КУЛТУРА ПОНАШАЊА

Садржаји/Појмови	Исходи
<p style="text-align: center;">Пристојно понашање – Бонтон</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Поздрављање – упознавање • Понашање за столом • На аутобуској станици и у јавном превозу • На излету, путовању • У установама културе • У вјерским објектима 	<ul style="list-style-type: none"> - познаје и поштује правила лијепог понашања - критички процјењује адекватност одређених поступака - објашњава како се пристојно упознаје са другом особом и демонстрира ту активност - објашњава и демонстрира правила понашања за столом, како се правилно користи прибор за јело - објашњава правила пристојног понашања на аутобуској станици, у јавном превозу и путовањима - демонстрира понашање према старијим особама, инвалидима и трудницама у превозу - поштује правила понашања у установама културе - наводи правила понашања у вјерским објектима и описује начин облачења приликом посјета вјерским објектима

<p style="text-align: center;">Лијепе ријечи</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Чудесан свијет лијепих ријечи • Игре лијепим ријечима 	<ul style="list-style-type: none"> - користи лијепе ријечи у комуникацији са другарима/другим особама - наведе четири чаробне ријечи и зна да објасни у којим ситуацијама се примјењују
ТЕМА: САОБРАЋАЈНА КУЛТУРА	
Садржаји/Појмови	Исходи
<p style="text-align: center;">Саобраћај</p> <p><i>могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Саобраћајни појмови • Саобраћајни знакови • Врсте саобраћаја • Ја у саобраћају 	<ul style="list-style-type: none"> - именује и разликује саобраћајне појмове: коловоз, тротоар, пјешачки прелаз, семафор, раскрсница, саобраћајни знак итд. - разликује и наводи врсте саобраћаја - препознаје и разликује саобраћајне знакове - поштује саобраћајна правила - описује кретање од куће до школе уважавајући саобраћајна правила - описује и демонстрира правилно понашање пјешака на пјешачком прелазу са семафором и без семафора - објашњава и демонстрира правилан прелазак улице без означеног пјешачког прелаза - описује и демонстрира правилно кретање пјешака на улици са тротоаром и без тротоара - описује и демонстрира правила понашања приликом вожње ролера, бицикла ... - описује и демонстрира кретање ученика у групи и појединачно
ТЕМА: ЊЕГУЈЕМО ЉУДСКЕ ВРИЈЕДНОСТИ	
Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none"> • Великодушност, доброта • Искреност, поштење • Захвалност • Марљивост • Стрпљење и самоконтрола • Самосталност 	<ul style="list-style-type: none"> - набраја људске вриједности - описује важност понашања у складу са договореним вриједностима - описује ситуације у којима је учинио добро дјело - разликује искрено од неискреног понашања и описује посљедице до којих доводе - уочава посљедице лажи - објашњава начине указивања захвалности другима - личним поступцима показује захвалност - разликује марљивост и љеност и наводи посљедице таквих понашања - наводи особине и радње које примјењује стрпљива особа - личним примјером показује стрпљивост и показује самоконтролу - самостално обавља задатке и активности

<ul style="list-style-type: none"> • Самопоштовање и самопоуздање • Истрајност и упорност • Толеранција • Праведност • Слобода • Солидарност • Љубазност • Храброст • Хуманост 	<ul style="list-style-type: none"> - наводи примјере поштовања себе и других - показује самопоуздање учешћем у активностима - наводи карактеристике особе која има самопоуздање - показује истрајност и упорност у раду - уочава везу истрајности и упорности у раду са доживљајем успјеха - односи се према другима са уважавањем и прихвата мишљења других - на праведан начин дијели ствари, задужења, улоге - на праведан начин рјешава конфликте - разликује праведно од неправедног понашања - идентификује примјере слободе - објашњава значај слободе изражавања мишљења - помаже пријатељима у тешким тренуцима - радује се туђим успјесима - указује на важност солидарности према старијим, млађим, људима са потешкоћама... - наводи позитивна искуства и емоције у вези са љубазним понашањем - демонстрира љубазно понашање и комуникацију у друштву, породици, школи... - љубазно се опходи према другима - препознаје особине храбрих људи (одлучност, труд, снага, упорност...) - одазива се на позив за учешће у хуманитарним акцијама - иницира и организује хуманитарне акције на нивоу одјељења, групе, школе - помаже људима којима је помоћ потребна - спреман је да се бави волонтерским и хуманитарним радом
---	---

ФИЗИЧКО - ЗДРАВСТВЕНЕ АКТИВНОСТИ

ОПШТИ ЦИЉЕВИ

- Свестрани развој личности кроз развијање позитивног става према здравим стиловима живота;
- Усвајање вјештина и знања које омогућавају учешће у различитим играма и спортским активностима и схватање значаја редовног вјежбања и упражњавања спортских активности;
- Развијање самопоуздања и социјализације дјетета учешћем у колективним активностима.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

- Развијање позитивног става према физичком вјежбању у циљу очувања и унапређења здравља;
- Развијање навика здраве исхране;
- Развијање свијести о нивоу сопствених способности и карактеристика;
- Оспособљавање за коришћење природних облика кретања на различите начине;
- Утицање на правилно држање тијела примјеном природних облика кретања;
- Развој моторичких и функционалних способности;
- Социјализација и формирање морално-вољних особина ученика кроз примјену правила различитих игара;
- Усвајање основа технике спортских игара кроз упражњавање игара на отвореном;
- Оспособљавање за правилно извођење заданих вјежби;
- Формирање здравствено-хигијенских навика,
- Развијање одговорног односа према простору за вјежбање, реквизитима и личној хигијени.

ТЕМА: БРИГА О ЗДРАВЉУ	
Садржаји/Појмови	Исходи
<p style="text-align: center;">Здравље и здрави стилови живота</p> <p><i>Могуће активности у оквиру наведеног садржаја:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Пирамида исхране • Здрава исхрана (правимо зимницу, здраву ужину, здраве слаткише и напитке, чипс од јабуке...) • Вртни пројекат (узгајање и његовање мини баште у кутку учионице или у дворишту школе: рано поврће, лековито и зачинско биље...) • Календар здравља • Лична хигијена и хигијена простора • Обиљежавање значајних датума: Свјетски дан здравља 	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава важност правилне и здраве исхране - разликује здраве од нездравих намирница - објашњава како правилна/неправилна исхрана утиче на здравље људи - на креативан начин прикаже пирамиду здраве исхране и објасни је - објашњава важност здравих стилова живота - учествује у вртним пројектима - израђује календар здравља у циљу очувања здравог начина живота - примјењује активности испланиране у календару здравља - наводи и објашњава начине одржавања личне хигијене и примјењује их - наводи и објашњава начине одржавања хигијене просторија продуженог боравка - учествује у уређењу простора - активно учествује у обиљежавању важних датума
ТЕМА: КРЕТАЊЕ	
Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none"> • Ходање • Трчање • Скакање • Поскакивање • Прескакање • Бацање • Хватање • Гађање • Додавање • Вучење • Гурање • Пузање • Провлачење • Дизање • Ношење 	<ul style="list-style-type: none"> - савладава основе моторичких радњи кроз ходање, трчање, пењање, ваљање, пузање, вучење, гурање - изводи различите варијанте поскока, скокова, прескока, провлачења савладавањем нижих, виших, већих, мањих, окомитих, косих и водоравних препрека - манипулише објектима различитим начинима хватања, бацања, додавања, гађања, вођења, жонглирања једног или више предмета различитих облика, величина, тежина, тврдоћа - активира горње и доње екстремитете кроз различите активности: бацање, гађање, хватање, додавање

	- савлада отпор кроз различите начине дизања, ношења, гурања, вучења
ТЕМА: ОПШТЕ ИГРЕ	
Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none"> • Штафетне игре • Вјежбање у полигонској постави • Вјежбање по станицама • Превентивно корективне вјежбе • Аеробик за дјecu • Спортски полигони • Игре без реквизита („Хваталице“, „Дан-ноћ“, „Имали смо пиле“, „Ланац“, „Жмирке“, „Школица“, „Иде маца око тебе“, „Залеђени чича“, „Ђорава бака“) • Игре уз музику („Музичке столице“...) 	<ul style="list-style-type: none"> - показује моторичке способности кроз различите полигоне, штафетне игре, вјежбе по станицама и аеробик за дјecu - правилно изводи вјежбе - изводи превентивно корективне вјежбе - показује позитивне карактерне особине - поштује правила игре - савладава препреке у општим играма
САВ ТАЈ СПОРТ	
Садржаји/Појмови	Исходи
<ul style="list-style-type: none"> • Мали фудбал • Мини рукомет • Мини одбојка • Мини кошарка 	<ul style="list-style-type: none"> - препознаје елементе спортских игара - изводи елементе различитих спортова - учествује у игри примјењујући правила и поштује их - доноси одлуке у игри - разликује правила у спортским играма
АКТИВНОСТИ ПО ИЗБОРУ ШКОЛЕ	
Активности планирати у складу са школским и локалним условима.	
3. АКТИВАН И ПАСИВАН ОДМОР	
<p>Пасиван одмор омогућава ученицима да послуже напорних физичких активности, у мировању надокнаде изгубљену енергију, одморе мишиће и припреме се за наредне активности.</p> <p>Активан одмор омогућава ученицима да путем разноврсних физичких активности каналишу нагомилану енергију након дужег времена проведеног у физички пасивном стању.</p>	

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ

Приликом планирања активности у продуженом боравку неопходна је доминација игре и игроликих активности. Игра пружа могућност за унапређивање и вјежбање перцептивно-моторичких, интелектуалних, социоемоционалних, комуникацијских и креативних вјештина. Избор конкретних активности зависи од креативности, иновативности водитеља, његове домишљатости и аутентичности. Неопходно је имати у виду активну позицију ученика у свим фазама рада.

Организацијом рада у продуженом боравку обухваћена су три различита обавезна подручја рада и то:

- **активан и пасиван одмор ученика,**
- **подршка ученицима у учењу,**
- **слободне активности.**

Ријеч је о обавезним садржајима рада, који се током седмичне и дневне организације рада у продуженом боравку континуирано смјењују. Једнако су важни за остварење дефинисаних циљева програма рада у продуженом боравку, те ниједан од њих не треба имати приоритет у односу на други, него напротив, сва три подручја рада требају се сматрати обавезним и морају бити присутни у организацији рада у продуженом боравку.

Могуће је у времену предвиђеном за учење и израду домаћих задатака, као и у времену планираном за слободне активности ученика, предвидјети краће одморе, уколико се за тим укаже потреба. Реализовање планираних активности у оквиру дефинисаних подручја треба планирати на начин да се мијењају облици и методе рада, како не би долазило до додатног оптерећења ученика.

Подршка ученицима у учењу планира се у складу са оперативним плановима наставника разредне наставе. У продуженом боравку дио времена треба посветити подршци у учењу, кроз различите видове подршке ученику (подршка у изради домаће задаће, понављање обрађених наставних садржаја, увјежбавање и друго). Подршка треба да буде усмјерена на развијање радних навика код ученика и самосталности у учењу. Водитељ треба да, у координацији са наставницима разредне наставе, прати обавезе ученика, те да му пружи подршку за реализацију истих. Такође, водитељ треба да процијени које вријеме је оптимално за извршавање ових обавеза, како не би долазило до презасићености и преоптерећености ученика. Потребно је водити рачуна о томе да ће поједини ученици завршити своје обавезе прије других, те водитељ мора бити спреман да ученике додатно радно ангажује, како не би ометали остале ученике.

У нашој наставној пракси домаћа задаћа за ученике другог и трећег разреда подразумијева самосталан рад уз кориштење уџбеника или других извора знања.

С обзиром на то да ученици у првом разреду немају задаћу у истом облику као у вишим разредима, потребно је припремити за ученике додатни материјал за увјежбавање наставних садржаја који су реализовани на редовној настави.

Слободне активности дају могућност школи да подстиче развој ученикове цјелокупне личности, а реализују се кроз: језичко-комуникацијске активности, математичко-логичке активности, социоемоционалне активности, умјетничке активности, физичко-здравствене и активности по избору школе.

У току дана не смије доћи до понављања предвиђених дневних активности за исту групу ученика. Кроз слободне активности школа треба развијати и унапређивати ученикова знања, вјештине, способности, те подстицати креативност и машту...

Слободним активностима треба да буде посвећено више времена од времена планираног за подршку у учењу и за активан и пасиван одмор. Предвиђене активности морају бити разноврсне и примјерене узрасту. На нивоу дана препоручује се реализација три слободне активности.

Приликом реализације програмских садржаја за први разред у оквиру **математичко-логичких активности**, водитељ продуженог боравка приступа слободно, флексибилно и креативно, стављајући ученика у центар активности. Водитељ продуженог боравка је тај који код ученика подстиче развој логичког и математичког мишљења и закључивања.

Програм је потребно реализовати кроз игру, али водећи рачуна да ученици усвоје очекиване исходе и остваре опште и посебне циљеве. Дидактички материјал је пожељно израдити од природних материјала, те помоћу истог реализовати предложене математичке игре или математичке игре које је сам водитељ припремио у складу са очекиваним исходима и циљевима учења.

Неке од предложених игара биће објашњене у наставку текста. Исте могу бити и примјер који ће водитеља подстаћи на осмишљавање и израду нових игара. **У току седмице предвиђено је да се математичко-логичке активности реализују два пута.**

Објашњење примјера непознатих игара

ПОМОЗИМО ЛУТКАМА ДА ПРОНАЂУ СВОЈУ ОДЈЕЋУ - Дјеца сједе у полукругу, а водитељ ставља испред њих корпу са луткама и њиховом одјећом. Објашњава да су лутке и одјећа били на прању. Задатак је да лутке (лутке су различите величине) обуку, али да прво разврстају одјећу и поредају је по величини - од најмањег до највећег. Разбрајалицом се изабере четворо дјеце који издвајају одјећу и лутке (сукњице, блузе, обућу, лутке). Водитељ и остала дјеца прате и исправљају уколико је то потребно. Затим се бира нова четворочлана екипа која реда предмете по величини од најмањег до највећег. Остала дјеца и водитељ прате рад и исправљају уколико је то потребно. Након разврставања, једно по једно дијете излази, бира одговарајућу одјећу и облачи лутку. Обучене лутке редају по величини, али од највеће до најмање.

КУТИЈА СВАШТАРА - Дјеца су окупљена око кутије (кутија сваштара - тако се зове јер у њој има различитих предмета). Водитељ води кратак разговор са ученицима о томе шта би се могло налазити у кутији. Када је заинтересовао дјецу, водитељ узима лопту и баца дјетету које започиње активност. Дијете које је ухватило лопту враћа лопту водитељу, а затим прилази кутији, узима један предмет из исте и описује га: какав је по величини, какав је по облику, по боји и чему служи (нпр. медо - велики, смеђ, служи за играње...). Разговор се истовремено води са цијелом групом, уважавајући примједбе и сугестије свих ученика. Након тога, водитељ баца лопту другом ученику и наставља игру. Након завршене игре, предмети се могу редати по величини.

МАЛИ ГРАДИТЕЉИ - Водитељ саопштава дјецу да ће се играти у кутку грађевинарства: правиће куће, зграде, куле и сл. Дјеца се даје одговарајући материјал и они сједећи на поду почињу рад. Када водитељ означи крај градње, преостали материјал се одлаже, остају само грађевине. Заједно изаберу три грађевине и пореде их по висини: високо-више-највише, ниско-ниже-најниже.

Затим узимају шест „грађевина“ и пореде их у низу по висини од најниже до највише.

ЧИЈИ ЈЕ ВОЗИЋ ДУЖИ - Дјеца добију коцкице у истој боји. Треба да их слажу једну поред друге у низу, да образују „возић“. Послије одређеног времена водитељ саопштава да је игра завршена, узима канап и мјери дужину „возића“. Свако дијете/група добија свој канап чија је дужина једнака дужини његовог „возића“. Потом се врши упоређивање канапа.

ШТА ЈЕ ЛИЈЕВО, А ШТА ДЕСНО - Водитељ провјерава да ли су дјеца усвојила појам десно-лијево задајући задатак нпр. „зажмири на десно око“ или „лијевом руком додирни десни образ“. Разбрајалицом изабере ученика којем задаје задатак да лопту коју му пружи, спусти на под са своје десне/лијеве стране. Када ученик испуни задатак, иде три корака лијево/десно и пет корака назад/напријед. Сва дјеца пролазе кроз игру. Током активности инсистира се на именовању положаја (десно-лијево), на набрајању предмета који су „десно од“ или „лијево од“. На крају игре свако дијете добија наставни листић на коме је нпр. нацртана столица, а могући задатак је да са десне стране нацрта лопту, а са лијеве оловку.

ИСПРЕД, ИЗА, ИЗМЕЂУ - Ученици су распоређени у групе, које броје три члана. Водитељ свакој групи даје медаљоне у три боје (жута, црвена, плава). Сваки члан групе узима један медаљон. Водитељ даје инструкцију да се из групе издвоје ученици са црвеним и плавим медаљоном, а између њих стане ученик који је добио жути медаљон (контролише да ли су групе тачно извршиле задатак). Затим даје инструкцију да испред стане ученик са црвеним, иза са жутим, а између ученик са плавим медаљоном. Игра се отежава, тако што ученици у току игре могу мијењати медаљоне са бојама.

СКУПОВИ У ПРИРОДИ - Водитељ ученике изводи у школско двориште, а затим даје конкретне задатке (нпр. дјечаци нека уберу маслачке, а дјевочице бијеле раде). Затим, добијају задатак да свако направи букет од убраног цвијећа. Водитељ објашњава ученицима да је букет заправо скуп више цвјетова, а затим врше упоређивање.

ВЕСЕЛИ ВОЗ - У весели воз (играчку која се може направити и од кутија) стави се онолико играчака, предмета, плодова и сл. колико има дјеце (избор предмета треба да буде такав да омогући вршење класификације). Вагона треба да је онолико колико је и врста предмета. На почетку игре све је у вагонима измијешано (у истом вагону су нпр. лутке, аутићи, шишарке, лопте, оловке...). Дјеца сједе у

великом кругу и посматрају „весели воз“, коме треба дати дозволу за полазак. Водитељ и дјеца разговарају о предметима који се налазе у вагону. Закључују да овако натоварен воз не може кренути него да га треба испразнити и поново натоварити, али тако да се у једном вагону налазе предмети исте врсте. Свако дијете узима један предмет и њиме се игра краће вријеме. Потом се дјеца позивају да „утоваре воз“. Пошто су дјеца заузела своја мјеста у кругу, једно по једно устаје и ставља своју играчку у вагон у којем се већ налази иста таква група предмета. Једно дијете је шеф станице и уз помоћ друге дјеце контролише утовар. Пошто су сва дјеца ставила предмете у вагоне, именују се садржаји појединих вагона, као нпр. вагон са луткама, вагон са аутомобилима и сл. Уколико је правилно натоварен, воз добија дозволу за полазак.

ПУТУЈЕМО, ПУТУЈЕМО - Разговор о путовању возом. Водитељ показује карте са бројевима и провјерава знање о бројевима. Картице се налазе код водитеља. Дјеца сједе за столом, а на столу су распоређене кутије са природним материјалом, свима на дохват руке. Водитељ даје картице дјецы (сваки играч добије по једну карту). Сваки играч стави предмета колика је вриједност броја (10 - десет каменчића). Игра се наставља кад водитељ каже „Путујемо, путујемо“. Карте иду од играча до играча све док водитељ не каже „Станица, стигли смо..!“ Дјеца престају додавати карте, погледају картицу, ставе каменчиће у вриједности броја са картице. Игра се понавља неколико пута.

БРОЈЕВИ ТРЧЕ - Дјеца су подијељена у колоне од по 6 или 7 такмичара. Када водитељ изговори неки број, дјеца у свакој колони се пребројавају и дијете са тим редним бројем трчи око своје колоне надесно и поново стаје на своје мјесто. Колонa чији такмичар први стигне на своје мјесто добија два жетона (поена), колонa чији такмичар стигне други на своје мјесто добија један жетон (поен). Игра се понавља док сви бројеви не истрче. На крају играчи изброје своје жетоне (поене). Побједник је она екипа која има више жетона.

ЖИВИ НИЗ БРОЈЕВА- Дјеца су подијељена у колоне. Свако дијете добије бец или наљепницу са неком бројевном картом. Стају у колону по један, од један до највећег броја. Водитељ разговара са ученицима о претходнику и слѣдбенику датог броја. Водитељ пушта музику, група се раставља, сви играју, а кад музика престане сви брзо трче на своје мјесто. Ако је група добро обавила „низање“ наставља слѣдећа група.

СТЕПЕНИЦЕ - Од коцкица, штапића, кругова праве се низови (серије) почев од један до одређеног броја. Сваки слѣдећи члан у низу је за један већи. Може се водити рачуна да сваки слѣдећи члан буде другачије боје. Свако дијете образује низ који подсећа на степенице.

ИЗДВОЈ ИСТО ТОЛИКО - Свако дијете добија двије карте које су лицем окренуте према столу. Када дијете подигне карту погледа који је број на њој, тада испред себе издваја исто толико предмета (коцкица, каменчића итд). Водитељ обилази дјецу и контролише рад. Слѣдећи задатак може бити упоређивање два формирана скупа.

ИГРА ПАРНИМ СЛИКАМА- Водитељ дијели ученика у групе, а потом им дијели картице са сликама предмета, а задржи картице са бројевним сликама. Извлачи картицу по картицу са бројевним сликама и ставља их на средину стола. Задатак ученика је да бројевној слици придружи карту на којој се налази слика са истим бројем предмета. Нпр. водитељ ставља на сто бројевну слику са 6 кружића, а дијете које има картицу са 6 предмета, ставља је до бројевне слике. Када сва дјеца споје своје картице са бројевном сликом, игра је завршена.

ПОИГРАЈМО СЕ БРОЈЕВИМА - Водитељ дијели ученицима картице, свакоме по двије или три а за себе задржи оне веће. Водитељ подиже једну своју картицу. Затим од ученика захтијева да подигну ону картицу која означава нпр. за један мањи број. Водитељ понавља игру са другом картицом уз промјену захтјева.

АРИТМЕТИЧКИ ДОМИНО - Дјеца сједе у полукругу. Водитељ подијели дјецы једнак број картица (домина). Игру почиње дијете које има највећу бројевну картицу или највећу цифру (нпр. на доминама је приказано 8 кружића и одређена цифра или цифра 8 и одређен број кружића), ставља је на сто. Водитељ показује домину и говори ученицима да провјере ко има картицу (домину) на којој је 8 кружића или цифра 8. Двоје дјеце који имају такве картице (домине) излазе и стављају их на сто тако што дијете које има цифру 8 ставља картицу поред картице која има 8 кружића, а дијете које има 8 кружића ставља картицу поред картица која има цифру 8. Игра се наставља док све картице не буду поредане на сто. Игра може бити и такмичарска у групама по 4-6 ученика.

СТОЈ, АКО ЗНАШ, НАЗАД БРОЈ - Дјеца сједе за столом. Водитељ им подијели по једну бројевну карту од један до десет. Затим, прозива по једно дијете, које има одређен број, да броји од један па до тог броја који је означен на бројевној карти, а онда водитељ каже: „Стој, ако знаш, назад број“. Дијете

почиње да броји уназад. Захтјев може бити и да дијете броји по два унапријед или уназад, од неког броја.

КО ИМА ВЕЋИ ИЛИ МАЊИ БРОЈ - Дјеца добијају по двије картице. Водитељ ставља једну бројевну карту на средину стола и задаје задатак да дјеца на сто ставе све бројевне карте које су мање од његове бројевне карте. Ако водитељ стави карту на којој је број 10, дјеца треба да ставе све карте на којима су бројеви: 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2 и 1.

САСТАВИ И БРОЈ - Дјеца имају картице са бројевним сликама до броја 10 и помоћу њих састављају бројеве са математичког круга. Математички круг се састоји из већег (основног) и упола мањег (додатног) круга. Мањи круг се помјера по основном. Број са основног круга, додаје се броју са додатног круга. Када се саберу оба броја, дјеца дижу ону картицу која одговара њиховом збиру. Сабирање се врши са свим бројевима.

ИГРА СА ПРЕГРАДАМА - Водитељ показује дјеци кутију са ланицама и преградама, те поставља задатак дјетету тако што из ланице извади бројевну слику и стави је у оквир. Дијете има задатак да преброји кружиће на бројевној слици, те да из кутије узме онолико, коцкица колико је кружића на бројевној слици, па да затим једном руком (ако је мања количина) или објема рукама (ако је већа количина), принесе прегради. Један дио коцкица ће пасти у једну преграду, а други у другу. Дијете треба да преброји колико коцкица има у једној прегради, колико у другој, а колико има укупно. Ако је у једној прегради било 3 коцкице, а у другој 2, дијете усваја да је $3+2=5$.

КОЛИКО ИМА У ДРУГОЈ РУЦИ - На сто, пред дјецу, стави се нпр. седам куглица. Нагласи им се да добро упамте колико је куглица на столу. Затим водитељ узме све куглице, тако да у једну руку стави нпр. 4, а у другу 3. Пред дјецом отвори само једну руку и пита их колико има куглица у руци. Након што дјеца одговоре, водитељ пита колико куглица има у другој руци, ако их је на столу било 7.

ТРКА СА МАТЕМАТИЧКИМ ПРЕПРЕКАМА - У радном простору водитељ постави препреке са задатком (нпр. трчи између столица, прескочи торбу, провучи се испод стола...). Код сваке препреке налази се задатак са сабирањем или одузимањем са бројевима до 10 (нпр. $2+3=$). Дијете наставља даље када тачно ријешити задатак. По завршетку водитељ записује вријеме за које је дијете савладало препреке.

Реализација програмских садржаја у оквиру **језичко - комуникацијских активности** за први разред подразумијева слободан, флексибилан и креативан приступ водитеља продуженог боравка, гдје ће ученик бити центар активности и гдје ће се подстицати развој његових језичко - комуникацијских компетенција.

Ученици у првом разреду уче основе матерњег језика, слова, почетно читање, основе правописа, основе културне комуникације итд. Да би се на што квалитетнији начин испунили циљеви и задаци програма, узимајући у обзир узраст дјеце, потребно је да се програм реализује кроз игру, забаву и на другачији, забавнији начин од програма редовне наставе. Циљ свега је задовољан ученик, који ће програмске садржаје усвајати ненаметљиво, развијајући љубав према матерњем језику, правилној и учтивој комуникацији. Такође, пожељно је да водитељи израђују дидактички материјал и дидактичке игре, али и да истражују и користе доступну литературу са примјерима игровних активности, кроз које ће ученици усвајати и увјежбавати језичко-комуникацијске садржаје. Пожељно је и кориштење садржаја едукативних тв-емисија, презентација, видео материјала, квизова итд. **У току седмице предвиђено је да се језичко-комуникацијске активности реализују два пута.**

Објашњење примјера непознатих игара:

ПИШИ ТИЈЕЛОМ - Ученике подијелити у групе. Свако дијете ће по свом избору иза паноа тијелом представити једно слово, затим га руком исписати по пану, тако да остала дјеца, која сједе испред паноа, могу уочити изглед тог слова. Ако добро уради ова два задатка, дијете групи доноси два бода. Свако дијете има право позвати у помоћ било кога из групе, јер нека слова захтијевају двоје или троје дјеце на сцени.

УХВАТИ РИЈЕЧ - Водитељ изговара низ ријечи, ученик треба плеснути длановима када чује ријеч која се разликује од других (коса, коса, коза, коса; нос, нос, ноћ, нос, нос; кост, кост, гост, кост).

ПОГРИЈЕШИО САМ, ИСПРАВИ МЕ - Водитељ намјерно прави грешке у говору, употребом погрешних падежа, прилога, рода, броја... Дјеца имају задатак да се појединачно јављају и правилно изговоре реченицу.

СКРИВЕНЕ РИЈЕЧИ – У овој игри ученици имају задатак да пронађу скривену ријеч у понуђеној ријечи (славан – лав, морнар – нар...).

ПОЧЕТНО И ЗАВРШНО СЛОВО - За ову игру потребни су цртежи различитих животиња и предмета, те картице са словима. Задатак ученика је да сваком цртежу придружи одговарајуће слово (почетно слово). Када повеже све цртеже са словима, игра се може поновити са завршним словима. Водитељ заједно са ученицима може да изради картице за потребну игру.

ИГРА „АЗБУКА“ - Водитељ израђује картице са словима Азбуке. Поред сваког слова написан је и задатак повезан са тим словом. Група ученика сједи у кругу и реда картице са словима и задацима окренуте на празну страну, тако да се задаци не виде. Ученици извлаче картице са словима и задацима. Након тога извршавају прочитане задатке. Нпр. слово Ц – нацртај цвијет, слово З – зуји као пчела, слово Ж – скачи као жаба, истегни се као жирафа...

ЈА КАЖЕМ НЕЧУЈНО, ТИ КАЖЕШ ГЛАСНО - Ова игра служи за увјежбавање правилне артикулације. Водитељ нечујно изговори ријеч, а дијете погађа о којој се ријечи ради. Након што водитељ нечујно изговори ријеч и дијете је препозна, оно гласно и разговјетно изговара ту ријеч (у складу с властитим могућностима и степеном говорног развоја). Циљеви ове игре су изговор појединих гласова и вјежба концентрације.

ДАЈ СМИСАО ПРИЧИ - Водитељ/ученик даје примјер приче која нема смисао, а задатак ученика је да на основу понуђене приче, осмисле причу која има јасно значење и смисао.

УЛАНЧАВАЊЕ: СЛОВО ПО СЛОВО – РИЈЕЧ - Одреди се неколико играча. Први играч изговори једно слово, а онда сваки следећи играч додаје по једно слово док се не добије ријеч која има значење. На примјер, први играч каже К, други додаје У, трећи Ћ, четврти А. Дакле, добили смо ријеч КУЋА. Из игре се искључују они ученици који додавањем слова формирају ријеч која нема значење.

РИЈЕЧ ПО РИЈЕЧ – РЕЧЕНИЦА - Умјесто слова уланчавају се ријечи и ствара се реченица која има смисао. Из игре се искључују ученици који не могу да се сјете одговарајуће ријечи да би се формирала реченица која има смисао или понуде ријеч којом би реченица изгубила смисао. Игра се може реализовати и у писменом и у усменом облику.

ИГРА – ДОПУНИ РИЈЕЧ - За ову игру дјеца треба претходно да увјежбају изговор ријечи по слоговима на својим сопственим именима нпр. Ми - ра, Пе – тар, а затим на лаким ријечима ба - ка, во - да, та - та. Ова игра се одвија уз додавање лопте или марамице са завезаним чвором. Водитељ каже један или два слога и дјетету баца лопту или марамицу. Оно треба да заврши ријеч и да само пошто каже слог, баца лопту или марамицу даље.

ТРАЖЕЊЕ ПИТАЊА ЗА ЗАДАНУ РИЈЕЧ - Водитељ објашњава дјечи правила игре која се састоје у томе да он изговори неку ријеч, а дјеца требају за ту ријеч поставити одговарајуће питање. Нпр.

Сриједа – Који је данас дан?

Пчела – Ко нам даје мед?

Прича – Шта дјеца воле слушати?

Ципеле – Шта дјеца носе на ногама?

КАЖИ СУПРОТНО ДА ИСПАДНЕ СМИЈЕШНО - Дјечи се најприје исприча нешто на ову тему да би схватили циљ и начин игре.

„Пошла Сњежана да купи хљеб, па отишла у књижару и купила ципеле. Послије се вратила у школу па је лијепо доручковала књиге, а затим се упутила кући да купи висибабу, јер је био мјесец децембар. Код куће је сјела на своје мјесто у клупи и слушала шта учитељица прича. Лијепо је одговарала на сва мамина питања, па је мама похвалила своје куче, што тако лијепо зна шта треба радити.“

Послије оваквог увода и објашњења игра се може изводити.

Водитељ: „Послала мама Сњежану да купи хљеб, а она је отишла у...“

Дјеца : „Књижару!“

Водитељ: „Купила књигу, па се вратила у...“

Дјеца: „Поље!“

РИЈЕЧИ НА ОСНОВУ ДВА ГЛАСА

Нпр. ријеч са гласовима ГЛ

ГЛ на почетку ријечи: глава – глина – гледати – глумити – гласати – глиста – глумац – гладан итд.

ГЛ у средини ријеч: пегла – магла – игла итд.

Нпр. СТР на почетку ријечи – странац – стрина – струја – строг...; у средини: одстранити – Бистрица - инструмент...

Умјетничке активности: омогућују креативно и отворено изражавање идеја и осјећања кроз ликовну, драмску, музичку умјетност и стваралаштво. У оквиру дефинисаних тема водитељ има слободу дефинисања различитих активности које ће омогућити остваривање програмом дефинисаних исхода. У реализацији је потребно комбиновати различите ликовне технике, али и материјале (папири различитих боја, величина, фломастери, дрвене боје, воштани пастел, графитне оловке, темпере, глинамол, пластелин...). Ученици имају могућност експериментисања и преобликовања различитих материјала. У реализацији музичких радионица може се користити Орфов инструментариј (звечке, штапићи, металофон...). Такође, пожељно је и експериментисање звуковима, тоновима и ритмовима на импровизованим инструментима. Водитељ ће за слушање бирати композиције прилагођене узрасту ученика, али које се не обрађују на редовној настави. Неопходно је креирати подстицајно окружење за учење и ученике ослободити шаблонизма сваке врсте. **У току седмице предвиђено је да се умјетничке активности реализују два пута.**

Социоемоционалне активности: реализација програмских садржаја у оквиру социоемоционалних активности подразумијева слободан, флексибилан и креативан приступ водитеља продуженог боравка, гдје ће ученик бити центар активности и гдје ће се подстицати развој његових социоемоционалних компетенција и вјештина. Водитељима се препоручује флексибилан начин кориштења стратегија, метода и облика рада како би се дјетету омогућило да на лак, безбрижан и креативан начин увјежбава програмом предвиђене садржаје, те максимално опуштено и организовано проводи своје слободно вријеме. Такође, да би се на што квалитетнији начин остварили циљеви и исходи програма потребно је реализацију програмских садржаја изводити кроз радионице и игре, тимско, сарадничко, истраживачко учење и проблемско учење уважавајући развојне карактеристике и индивидуалне могућности, те потребе и интересовања ученика.

Препоручљиво је користити приручнике које подразумијевају радионички и интарактивни приступ раду са примјерима радионица, а избор литературе остављен је на слободу водитељима продуженог боравка. Такође, пожељно је користити и едукативне тв-емисије, презентације, видео материјал, квизове итд. **У току седмице предвиђено је да се социоемоционалне активности реализују три пута.**

Физичко-здравствене активности: наведене теме и садржаји имају за циљ да омогуће остваривање природне потребе дјетета за кретањем и игром као начином изражавања, али и стварање услова за социјализацију и учешће у колективу. У раду са ученицима увијек треба полазити од поштовања ученикове личности и индивидуалних могућности у складу са њиховим узрастом, водећи рачуна да сви ученици доживе осјећај успјешности и задовољства. Неопходно је пружити прилику сваком ученику да испољи своју индивидуалност, омогућити му да буде свјестан својих могућности те да се развија сопственим темпом.

Наведене садржаје реализовати помоћу добро и квалитетно осмишљених активности примјеном дидактичких средстава и реквизита. **У току седмице предвиђено је да се физичко-здравствене активности реализују четири пута.**

Здрави стилови живота (у реализацији садржаја могуће је остварити сарадњу са нутриционистом, љекаром...). Указивати на важност физичке активности, правилне исхране, одржавања хигијене за здравље.

Објашњење примјера понуђене активности

Календар здравља (ученици планирају физичке активности које изводе током одређеног времена, а потом биљеже своја постигнућа). План може бити сљедећи: понедељак - дан без игрица и одлазак у природу, уторак - прескакање конопца најмање 5 минута у току дана, сриједа - дан шетње (уприличити шетњу по парку или околини у трајању од најмање 20-30 минута), четвртак - док гледате телевизијску емисију урадити неколико вјежби, петак - дан вожње бицикла најмање 30 минута у току дана. Календар се може израдити у виду наставних листића за сваког ученика у којима ће водити евиденцију реализованих активности.

У оквиру теме *опште игре* могу се примјењивати: игре лоптом („Између једне или двије ватре“, погоди мету, добацавање из центра, обично добацавање, ношење лопте, ...), обруч, конопац (вучење конопца...), ластиш, кликери, бадминтон, фризби, мала куглана, игре вијачама („Лимбо“, прескакање

вијаче...) или игре без реквизита („Царе, царе господаре“, „Берем, берем грожђе“, „Ледени чича“, „Нераскидиви ланац“, „Дан – ноћ“, „Школица“).

Водитељ осим предложених, има слободу да планира и друге игре примјерене узрасту и могућностима ученика, не излазећи из оквира дефинисаних циљева и исхода.

Активности према избору школе: свака ће школа, с обзиром на услове које има одабрати активности које су специфичне за њихов крај или њихову школу у складу са локалним догађајима или околностима у којима живе и раде.

Активан и пасиван одмор

Одмор ученика у продуженом боравку, као један од обавезних садржаја рада, потребно је планирати прилагођавајући га осталим садржајима и узрасту ученика.

При планирању одмора треба водити рачуна о сљедећим елементима: облику одмора, временској расподјели одмора, трајању и броју одмора.

Активан и пасиван одмор је значајно подручје рада у продуженом боравку које омогућује ученицима релаксацију и надокнаду изгубљене енергије. Школа ће планирати вријеме пасивног одмора ученика, те ће ученицима, у зависности од њихових потреба, омогућити одређен вид пасивног одмора (сједење, лежање, спавање и друго) и активног одмора у складу са њиховим интересовањима (шетња, спортске игре, музика, плес...).

ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ РАДА

Водитељ продуженог боравка израђује седмични распоред слободних активности, али и распоред дневних активности који садржи све обавезне активности.

Распоред активности условљен је почетком и завршетком редовне наставе, временом које дјеца треба да проведу у боравку, врстом (хомогена или хетерогена) и величином групе. Током седмичне и дневне организације рада у продуженом боравку планира се континуирана смјена обавезних садржаја рада (подршка ученицима у учењу, слободне активности, активан и пасиван одмор) водећи рачуна о могућностима и дневном оптерећењу ученика.

Након утврђеног распореда активности врши се планирање (глобално и оперативно), као основ за дневно припремање водитеља за рад.

Водитељ врши континуирано дневно припремање за реализацију непосредног рада са ученицима, наводећи потребне дидактичко-методичке елементе уз јасно и конкретно дефинисање исхода, као и начине провјере остварености истих, те артикулацију активности кроз сва подручја рада, како би се осигурао максималан допринос холистичком развоју дјетета.